

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2024. október 15.*

„Előzetes döntéshozatal – EUMSZ 267. cikk – A végső fokon eljáró nemzeti bíróságok előzetes döntéshozatalra utalásra vonatkozó kötelezettségének terjedelme – Felülvizsgálati kérelem engedélyezésére irányuló eljárás valamely tagállam legfelsőbb bírósága előtt – A felülvizsgálati kérelem engedélyezését kérő fél arra irányuló kérelme, hogy az uniós jog értelmezésére vonatkozó kérdéssel forduljanak a Bírósághoz – Nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a felülvizsgálati kérelmet akkor engedélyezik, ha az olyan jogkérdést vet fel, amely lényeges a jogbiztonságnak, az egységes jogalkalmazásnak vagy a jog fejlesztésének a biztosítása szempontjából – A nemzeti legfelsőbb bíróság azon kötelezettsége, hogy a felülvizsgálati kérelem engedélyezésére irányuló eljárás keretében vizsgálja meg, hogy szükséges-e előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjeszteni – A felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet elutasító határozat indokolása”

A C-144/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság, Szlovénia) a Bírósághoz 2023. március 9-én érkezett, 2023. március 7-i határozatával terjesztett elő

a **KUBERA, trgovanje s hrano in pijačo, d.o.o.**

és

a **Republika Slovenija**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, T. von Danwitz elnökhelyettes, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos, M. L. Arastey Sahún, S. Rodin, D. Gratsias, M. Gavalec tanácselnökök, A. Arabadjiev (előadó), J. Passer, Csehi Z. és O. Spineanu-Matei bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: M. Longar tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2024. március 5-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: szlovén.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a KUBERA, trgovanje s hrano in pijačo, d.o.o. képviselőjében A. Velkaverh odvetnik,
- a szlovén kormány képviselőjében B. Jovin Hrastnik és N. Pintar Gosenca, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőjében J. Möller, meghatalmazotti minőségben,
- a lett kormány képviselőjében K. Pommere és S. Zābele, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében P. P. Huurnink, meghatalmazotti minőségben,
- a finn kormány képviselőjében A. Laine, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében F. Erlbacher, B. Rous Demiri és C. Urraca Caviedes, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. június 18-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésének és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a KUBERA, trgovanje s hrano in pijačo, d.o.o. (a továbbiakban: KUBERA) és a Ministrstvo za finance (pénzügyminisztérium, Szlovénia) által képviselt Republika Slovenija (Szlovén Köztársaság) között szellemi tulajdonjogok érvényesítésére irányuló vámintézkedés tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítéséről és az 1383/2003/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 12-i 608/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 181., 15. o.) 17. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Amennyiben a vámhatóságok [a vámhatóságok illetékes vámszervéhez intézett, vámhatósági intézkedés megtételére irányuló kérelemnek] helyt adó határozat hatálya alá tartozó, szellemi tulajdonjogot feltehetően sértő árukat azonosítanak, az áruk kiadását felfüggesztik, vagy visszatartják azokat.”

A szlovén jog

- 4 A szlovén alkotmány 22. cikkének szövege a következő:

„Egyenlő jogvédelmet kell biztosítani mindenki számára a bíróságok és más állami szervek, a helyi önkormányzatok szervei és a közfeladatot ellátó személyek előtti, valamely személy jogairól, kötelezettségeiről vagy jogi érdekeiről határozó eljárások során.”

- 5 A Zakon o upravnem sporu (a közigazgatási eljárásról szóló törvény; Uradni list RS, 105/06. sz.) alapügyre alkalmazandó változata 22. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Közigazgatási jogvitákban, amennyiben e törvény eltérően nem rendelkezik, a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.”

- 6 A Zakon o pravdnem postopku (a polgári perrendtartásról szóló törvény; Uradni list RS, 73/07. sz.) alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban ZPP) 367. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A felek a másodfokon hozott jogerős ítélet ellen a felülvizsgálati kérelem engedélyezéséről szóló [a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság, Szlovénia) által hozott] határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül nyújthatnak be felülvizsgálati kérelmet.”

- 7 A ZPP 367a. cikke szerint:

„(1) A bíróság akkor engedélyezi a felülvizsgálati kérelmet, ha a [Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság)] határozata várhatóan olyan jogkérdés eldöntésére irányul, amely lényeges a jogbiztonságnak, az egységes jogalkalmazásnak vagy a jog ítélkezési gyakorlat útján történő fejlesztésének a biztosítása szempontjából. A bíróság különösen a következő ügyekben engedélyezi a felülvizsgálati kérelmet:

- ha olyan jogi kérdésről van szó, amelyben a másodfokú bíróság határozata eltér a [Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság)] ítélkezési gyakorlatától; vagy
- ha olyan jogkérdésről van szó, amelyre vonatkozóan nincs a [Vrhovno sodiščének (legfelsőbb bíróság)] ítélkezési gyakorlata, különösen, ha a felsőbb szintű bíróságok ítélkezési gyakorlata nem egységes; vagy
- ha olyan jogkérdésről van szó, amelyre vonatkozóan a [Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság)] ítélkezési gyakorlata nem egységes.

(2) A [Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság)] a felülvizsgálati kérelem engedélyezéséről a fél felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelme alapján határoz.”

- 8 A ZPP 367b. cikkének a szövege a következő:

„(1) A felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet a félnek a másodfokú bíróság jogerős ítéletének kézbesítésétől számított 30 napon belül kell benyújtania.

(2) A felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet a [Vrhovno sodišchéhez (legfelsőbb bíróság)] kell benyújtani.

[...]

(4) A felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelemben a félnek pontosan és konkrétan meg kell jelölnie a vitatott jogkérdést és az állítólagosan megsértett jogi szabályt, a kérdés fontosságát igazoló körülményeket, valamint annak rövid indokolását, hogy a másodfokú bíróság határozata a kérdés tekintetében miért jogellenes; pontosan és konkrétan ismertetnie kell az állítólagos eljárási szabálytalanságokat, és hasonlóképpen bizonyítania kell a [Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság)] azon ítélkezési gyakorlatának meglétét, amelytől [az alsóbb fokú bíróság határozata] állítólagosan eltért, vagy az ítélkezési gyakorlat koherenciájának hiányát.”

9 A ZPP 367c. cikke előírja:

„(1) A [Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság)] három bíróból álló tanácsa végzéssel határoz a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelemről.

(2) A felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet elutasító határozat indokolásához elegendő, ha a bíróság általánosságban megállapítja, hogy az e törvény 367a. cikkében meghatározott feltételek nem teljesültek.

(3) A felülvizsgálati kérelem engedélyezéséhez a bíróságnak meg kell jelölnie, hogy a felülvizsgálatot mely részben vagy mely konkrét jogkérdésekben engedélyezi.

(4) A felülvizsgálati kérelem engedélyezéséről vagy elutasításáról szóló döntés ellen nincs helye fellebbezésnek.”

10 A ZPP 368. cikke értelmében:

„A [Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság)] határoz a felülvizsgálati kérelemről.”

11 A ZPP 370. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„Jogorvoslat az elsőfokú bíróság előtti eljárásra vonatkozó, az érintett fél által a másodfokú bíróság előtt hivatkozott rendelkezések lényeges megsértése, a másodfokú bíróság előtti eljárásra vonatkozó rendelkezések lényeges megsértése vagy téves jogalkalmazás miatt nyújtható be.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 A KUBERA élelmiszer- és italkereskedelemmel foglalkozó társaság, Ausztriában gyártott, 87 600 dobozos Red Bullt vásárolt Törökországban, és azokat behozatali célból hajóval Koper (Szlovénia) kikötőjébe szállította.

13 2021. október 5-i két határozattal a Szlovén Köztársaság adóhatósága úgy döntött, hogy a 608/2013 rendelet 17. cikke alapján lefoglalja e dobozokat az azokhoz kapcsolódó szellemi tulajdon-jogok jogosultja, a Red Bull GmbH által e jogok védelme érdekében indított bírósági eljárás befejezéséig.

14 A KUBERA az e határozatok ellen előterjesztett közigazgatási jogorvoslatok elutasítását követően kereseteket nyújtott be az említett határozatokkal szemben az Upravno sodišče (közigazgatási bíróság, Szlovénia) előtt, amelyeket e bíróság elutasított.

- 15 A KUBERA az Upravno sodišče (közigazgatási bíróság) határozatai ellen két, felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet terjesztett a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság), a kérdést előterjesztő bíróság elé, amelyek keretében azzal érvel, hogy az alapügy azt a kérdést veti fel, hogy a 608/2013 rendelet alkalmazható-e olyan helyzetre, amelyben az importált árukat az azokhoz kapcsolódó szellemi tulajdon-jogok jogosultja állította elő. Olyan, a ZPP 367a. cikkének értelmében vett lényeges jogkérdésről van szó, amely indokolja a felülvizsgálati kérelem engedélyezését. A KUBERA, miközben úgy véli, hogy a 608/2013 rendelet nem alkalmazható az ilyen helyzetre, arra az esetre, ha a kérdést előterjesztő bíróság nem ért egyet ezzel az értékeléssel, azt kéri, hogy e kérdést terjesszék előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé.
- 16 A kérdést előterjesztő bíróság egyrészt arra keresi a választ, hogy az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése kötelezi-e őt arra, hogy a KUBERA által benyújtott felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmekről való határozathozatal érdekében megvizsgálja a KUBERA arra irányuló kérelmét, hogy előzetes döntéshozatal céljából az uniós jog értelmezésére vonatkozó kérdést terjesszen a Bíróság elé. E bíróság másrészt arra keresi a választ, hogy abban az esetben, ha úgy ítéli meg, hogy nem kell a Bírósághoz előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztetni, a Charta 47. cikke értelmében köteles-e a határozatát indokolni, jöllehet a ZPP 367c. cikkének (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet elutasító határozatot csak sommás jelleggel kell indokolni.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy a felülvizsgálati kérelem a jogerős bírósági határozattal szembeni rendkívüli jogorvoslat, amelynek célja az ítélkezési gyakorlat egységesítése és az EUMSZ 267. cikkben előírt előzetes döntéshozatali eljáráshoz hasonlóan az ítélkezési gyakorlat alakítása. Mivel az uniós jog a szlovén jogrend részét képezi, e bíróság a felülvizsgálati eljárás útján biztosítja az uniós jog helyes és egységes alkalmazását is.
- 18 A felülvizsgálati eljárás két szakaszból áll: egyrészt az annak meghatározására irányuló szakaszból, hogy engedélyezni kell-e a felülvizsgálati kérelmet, másrészt pedig ezen engedélyezés esetén a szóban forgó ügy érdemi vizsgálatára irányuló szakaszból.
- 19 A felülvizsgálati kérelem csak a szóban forgó jogvitában részt vevő egyik fél kifejezett kérelmére engedélyezhető, és kizárólag akkor, ha e kérelem bizonyítja a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) által eldöntendő jogkérdés objektív jelentőségét. A felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatának szakaszában e bíróságnak tehát a tágabb értelemben vett közérdeket, vagyis az ítélkezési gyakorlat koherenciája és a jog egységes alkalmazása biztosításának szükségességét kell előnyben részesítenie, nem pedig a jogvita feleinek magánérdekét. Ez a szakasz a Vrhovno sodiščéhez (legfelsőbb bíróság) való hozzáférés „szűrését” jelenti, amelynek célja annak biztosítása, hogy e bíróság teljes mértékben betöltse alkotmányos szerepét, és észszerű határidőn belül határozzon.
- 20 A Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a felülvizsgálati kérelmet akkor engedélyezik, ha valamelyik fél kellőképpen bizonyítja, hogy az alsóbb fokú bíróság eltért a Bíróság ítélkezési gyakorlatától, vagy ha a szóban forgó ügy a nemzeti jognak az uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozó olyan kérdést vet fel, amellyel kapcsolatban nincs a Vrhovno sodiščének (legfelsőbb bíróság) ítélkezési gyakorlata. Ez utóbbi bíróság már engedélyezett felülvizsgálati kérelmeket azzal az indokkal, hogy a felvetett kérdés fontos mind az uniós jog egységes értelmezése és alkalmazása, mind pedig a nemzeti jog fejlődése szempontjából. Azonos módon kezeli tehát az uniós jogra és a nemzeti jogra vonatkozó kérdéseket.

- 21 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor pontosítja, hogy bár nem kizárt, hogy az előtte folyamatban lévő ügy jogi jelentősége az uniós joggal kapcsolatos megfontolásokból eredhet, sem az, hogy e jog alkalmazható az ügy érdemi vizsgálata keretében, sem az a körülmény, hogy a jogvitában részt vevő egyik fél a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmében azt javasolja, hogy forduljon előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bírósághoz, önmagában nem elegendő a felülvizsgálati kérelem engedélyezéséhez.
- 22 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság a ZPP értelmében nem köteles már a felülvizsgálati kérelem engedélyezésére irányuló eljárás szakaszában megvizsgálni, hogy abban az esetben, ha e kérelmet engedélyezik, szükséges-e kérdést terjeszteni előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság arra is rámutat, hogy a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmek tárgyában hozott határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, és amennyiben megtagadja az ilyen felülvizsgálati kérelem engedélyezését, annak megállapítására szorítkozik, hogy a ZPP 367a. cikkében előírt feltételek nem teljesülnek.
- 24 Mindazonáltal az Ustavno sodišče (alkotmánybíróság, Szlovénia) 2022. március 31-i határozatából az következik, hogy a jogvitában részt vevő egyik fél arra irányuló, a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem keretében előterjesztett kérelmét, hogy az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljanak a Bírósághoz, már az előbbi kérelem vizsgálatának szakaszában el kell bírálni. Az Ustavno sodišče (alkotmánybíróság) azt is kimondta, hogy amikor a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet elutasító határozatot hoz, a Chartának a szlovén alkotmány 22. cikkével összefüggésben értelmezett 47. cikke megköveteli, hogy ez utóbbi bíróság e határozatot a bírósági határozataival azonos alapon indokolja. Az Ustavno sodišče (alkotmánybíróság) említett határozatából az következik, hogy a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) a felülvizsgálati kérelem engedélyezésére irányuló eljárás keretében köteles megvizsgálni az EUMSZ 267. cikk alapján a Bírósághoz fordulás iránti kérelmet, figyelembe véve a Bíróság ítélkezési gyakorlatából eredő szempontokat, és a felülvizsgálati kérelmet nem engedélyező határozatában meg kell jelölnie azokat az okokat, amelyek miatt nem fordult előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bírósághoz, mindezt annak érdekében, hogy adott esetben lehetővé tegye az Ustavno sodišče (alkotmánybíróság) számára annak ellenőrzését, hogy betartották-e az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésében előírt előzetes döntéshozatalra utalási kötelezettségtől való eltérést lehetővé tevő, ezen ítélkezési gyakorlatból következő feltételeket.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság, miközben úgy véli, hogy a jelen ügyben a KUBERA felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmei nem felelnek meg a ZPP 367a. cikkében foglalt feltételeknek, ezért azoknak nem lehet helyt adni, azt állapítja meg, hogy az Ustavno sodišče (alkotmánybíróság) 2022. március 31-i határozatára tekintettel az alapügy az uniós jog értelmezésére vonatkozó fontos kérdést vet fel, amely arra kötelezi őt, hogy az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon a Bírósághoz.
- 26 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatának szakaszában annak meghatározásához, hogy a jogvitában részt vevő felek valamelyike által felvetett, az uniós jog értelmezésére vonatkozó kérdést előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé kell-e terjeszteni, számos kapcsolódó jogkérdést kell értékelnie. E bíróságnak többek között azt kell meghatároznia, hogy az uniós jog alkalmazandó-e a szóban forgó jogvitára, hogy az érintett fél kéri-e, hogy a Bíróság előzetes döntést hozzon valamely uniós jogi szabály értelmezéséről, és hogy szükséges-e előzetes döntéshozatal iránti kérelmet

előterjeszteni. Ez lényegében már ebben a szakaszban szükségessé tenné a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálatát. Az *Ustavno sodišče* (alkotmánybíróság) által az EUMSZ 267. cikkéből eredő kötelezettséget illetően szorgalmazott értelmezés a kérdést előterjesztő bíróság által a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmekre vonatkozó határozatai keretében követett megközelítés teljes megváltoztatását vonná maga után. Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a Bíróság előzetes döntéshozatali eljárás során hozott határozata nem érvényesülhet hatékonyan a felülvizsgálati kérelem engedélyezésére irányuló eljárás keretében, mivel csak a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálatának szakaszában lehet meghatározni, hogy az uniós jog alkalmazandó-e a szóban forgó ügyre, és hogy szükséges-e a Bíróság értelmezése.

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság arra is keresi a választ, hogy a ZPP által előírt, a felülvizsgálati kérelem engedélyezésére irányuló eljárás meglétére tekintettel megállapítható-e, hogy azokat a bírósági határozatokat, amelyekkel szemben ilyen felülvizsgálati kérelmet nem engedélyeznek, olyan nemzeti bíróság hozta, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, és amelyet az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésében előírt azon kötelezettség terhel, hogy előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz forduljon.
- 28 Végül, ha a Bíróság úgy ítélné meg, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak már a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatának szakaszában meg kell vizsgálnia azt a kérdést, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel kell-e fordulni a Bírósághoz, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a többek között a 2021. október 6-i *Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi* ítélet (C-561/19, EU:C:2021:799) 51. pontjában előírt indokolási kötelezettség azokra a határozatokra is vonatkozik-e, amelyekkel e bíróság nem engedélyezi a felülvizsgálati kérelmet.
- 29 E körülmények között a *Vrhovno sodišče* (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „(1) Ellentétes-e az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésével a [ZPP] olyan rendelkezése, amelynek alapján a *Vrhovno sodišče* (legfelsőbb bíróság) a felülvizsgálati kérelem [engedélyezése iránti kérelem vizsgálatával] kapcsolatos eljárás keretében nem vizsgálja meg azt a kérdést, hogy a félnek az előzetes döntéshozatal iránti kérelem [Bíróság] elé terjesztése iránti kérelméből következően a *Vrhovno sodišče* (legfelsőbb bíróság) köteles-e előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé terjeszteni?
- 2) [Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: ú]gy kell-e értelmezni a Charta bírósági határozatok indokolásának kötelezettségével kapcsolatos 47. cikkét, hogy a fél felülvizsgálati kérelem [...] előterjesztésének engedélyezése iránti kérelmét – a [ZPP-nek] megfelelően – elutasító eljárási jellegű határozat olyan »bírósági határozat«, amelyben meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek miatt a szóban forgó ügyben nem lehet helyt adni a fél előzetes döntéshozatal iránti kérelem [Bíróság] elé terjesztése iránti kérelmének?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 30 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az olyan nemzeti bíróság, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, a felülvizsgálati

kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatára irányuló eljárás keretében, amelynek kimenetele a jogvitában részt vevő felek valamelyike által felvetett olyan jogkérdéstől függ, amely lényeges a jogbiztonság, az egységes jogalkalmazás vagy a jog fejlesztése szempontjából, úgy határoz, hogy az ilyen engedélyezés iránti kérelmet annak értékelése nélkül elutasítja, hogy köteles-e előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulni az e kérelem alátámasztása érdekében felvetett, uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdéssel.

- 31 Emlékeztetni kell arra, hogy bár a tagállamok igazságszolgáltatásának megszervezése, különösen a nemzeti legfelsőbb bíróságok intézménye, összetétele, hatásköre és működése ezen államok hatáskörébe tartozik, e hatáskör gyakorlása során azok kötelesek betartani az uniós jogból eredő kötelezettségeiket (2024. július 11-i Hann-Invest és társai ítélet, C-554/21, C-622/21 és C-727/21, EU:C:2024:594, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 Ebből következik, hogy bár az uniós joggal főszabály szerint nem ellentétes az, ha a tagállamok a jogorvoslatok engedélyezésére vonatkozó eljárásokat vagy a nemzeti legfelsőbb bíróságokhoz fordulások kiválasztására vagy „szűrésére” irányuló más rendszereket vezetnek be, az ilyen eljárások vagy rendszerek alkalmazása során tiszteletben kell tartani az e jogból, különösen az EUMSZ 267. cikkből eredő követelményeket.
- 33 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az e cikkben előírt előzetes döntéshozatali eljárás, amely a Szerződésekkel létrehozott bírósági rendszer sarokkövét alkotja, a Bíróság és a tagállami bíróságok között olyan, bírák közötti párbeszédet vezet be, amelynek célja az uniós jog értelmezése egységességének biztosítása. Ez az eljárás így lehetővé teszi az uniós jog koherenciájának, teljes érvényesülésének és autonómiájának, valamint végső soron a sajátos jellegének biztosítását (2014. december 18-i 2/13 [Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 176. pont; 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 27. pont; 2022. február 22-i RS [Alkotmánybírósági ítéletek hatása] ítélet, C-430/21, EU:C:2022:99, 73. pont).
- 34 Amennyiben a nemzeti bíróság határozatával szemben nincs lehetőség semmilyen nemzeti jogi bírósági jogorvoslatra, e bíróság az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése értelmében főszabály szerint köteles a Bírósághoz fordulni, ha az uniós jog értelmezésére vagy egy másodlagos jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdés merül fel előtte (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i Consiglio Nazionale dei Geologi ítélet, C-136/12, EU:C:2013:489, 25. pont; 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 32. pont; 2022. december 22-i Airbnb Ireland és Airbnb Payments UK ítélet, C-83/21, EU:C:2022:1018, 79. pont).
- 35 Az olyan nemzeti bíróságok, amelyek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, azon kötelezettsége, hogy előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéssel forduljanak a Bírósághoz, azon együttműködés keretében illeszkedik, amely a nemzeti bíróságok – mint az uniós jog alkalmazásáért felelős bíróságok – és a Bíróság között abból a célból létesült, hogy az uniós jog helyes alkalmazását és egységes értelmezését valamennyi tagállamban biztosítsa. E kötelezettség célja többek között annak megakadályozása, hogy bármely tagállamban az uniós jogi szabályoknak meg nem felelő nemzeti ítélkezési gyakorlat alakuljon ki (1977. május 24-i Hoffmann-La Roche ítélet, 107/76, EU:C:1977:89, 5. pont; 2002. június 4-i Lyckeskog ítélet, C-99/00, EU:C:2002:329, 14. pont; 2018. október 4-i Bizottság kontra Franciaország [Forrásadó] ítélet, C-416/17, EU:C:2018:811, 109. pont).

- 36 Az olyan nemzeti bíróság, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, csak abban az esetben mentesülhet az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésében előírt kötelezettség alól, ha megállapítja, hogy a felmerült kérdés nem releváns, vagy a szóban forgó uniós jogi rendelkezést a Bíróság már értelmezte, vagy az uniós jog helyes értelmezése olyan nyilvánvaló, hogy az minden észszerű kétséget kizár (1982. október 6-i Cilfit és társai ítélet, 283/81, EU:C:1982:335, 21. pont; 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 33. pont).
- 37 Az ilyen nemzeti bíróságnak a saját felelősségére, függetlenül és a szükséges figyelemmel eljárva kell értékelnie, hogy köteles-e a Bírósághoz fordulni az előtte felmerült uniós jogi kérdéssel, vagy éppen ellenkezőleg, az előző pontban említett azon esetek egyike áll-e fenn, amelyekben jogosult arra, hogy hogyan mentesüljön e kötelezettség alól (lásd ebben az értelemben: 2005. szeptember 15-i Intermodal Transports ítélet, C-495/03, EU:C:2005:552, 37. pont; 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 Amennyiben e nemzeti bíróság e helyzetek valamelyikével szembesül, nem köteles az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése értelmében a Bírósághoz fordulni, még akkor sem, ha az uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdést az előtte folyamatban lévő eljárásban részt vevő valamelyik fél veti fel (lásd ebben az értelemben: 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Meg kell még állapítani, hogy a nemzeti bíróság olyan határozatai, amelyeket a felek a nemzeti legfelsőbb bíróság előtt megtámadhatnak, nem olyan, az EUMSZ 267. cikk értelmében vett nemzeti bíróságtól származnak, „amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség”. Az a körülmény, hogy az alapügyhöz hasonlóan a felülvizsgálati kérelem keretében megfogalmazott e megtámadás érdemi vizsgálata annak van alárendelve, hogy a nemzeti legfelsőbb bíróság a felülvizsgálati kérelmet engedélyezze, nem fosztja meg a feleket a jogorvoslat lehetőségétől (lásd ebben az értelemben: 2002. június 4-i Lyckeskog ítélet, C-99/00, EU:C:2002:329 ítélet, 16. pont; 2008. december 16-i Cartesio ítélet, C-210/06, EU:C:2008:723, 76. pont). Az ilyen eljárás megléte tehát nem alakíthatja át azt az alsóbb fokú bíróságot, amelynek határozata az ilyen felülvizsgálat keretében megtámadható, olyan nemzeti bírósággá, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, és amely ebből következően köteles lenne az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése szerint a Bírósághoz fordulni.
- 40 Ezzel szemben e kötelezettség terheli az olyan nemzeti legfelsőbb bíróságot, mint a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság), a jelen ítélet 36. pontjában felidézettekre is figyelemmel.
- 41 A jelen ügyben a ZPP 367a. cikkének (1) bekezdéséből, valamint a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból kitűnik, hogy annak meghatározása érdekében, hogy a felülvizsgálati kérelmet engedélyezni kell-e, e bíróság megvizsgálja, hogy az előtte folyamatban lévő ügy olyan jogkérdést vet-e fel, amely lényeges a jogbiztonságnak, az egységes jogalkalmazásnak vagy a jog fejlesztésének a biztosítása szempontjából.
- 42 Meg kell azonban állapítani, hogy az e rendelkezésben említett különleges esetek kizárólag olyan helyzetekre vonatkoznak, amelyeket a felvetett jogkérdést illetően vagy a másodfokú nemzeti bíróság határozatának a nemzeti legfelsőbb bíróság ítélkezési gyakorlatától való eltérése, vagy ez utóbbi bíróság ítélkezési gyakorlatának hiánya, vagy pedig e bíróság vagy a felsőbb szintű nemzeti bíróságok ítélkezési gyakorlata egységességének hiánya jellemez. Ezzel szemben ezen esetek egyike

sem utal az uniós jogra, különösen az Európai Unió Bíróságának a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem alátámasztása érdekében felvetett kérdéssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatának állására.

- 43 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az említett rendelkezést úgy értelmezi, hogy a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatának szakaszában nem köteles megvizsgálni, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében az e kérelem alátámasztása érdekében felvetett uniós jogi kérdéssel előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz kell-e fordulni, vagy sem.
- 44 A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül pontosítja, hogy amennyiben a felülvizsgálati kérelmet nem engedélyezik, az elutasító határozat véglegesen lezárja az eljárást. Ebben az esetben az uniós jognak az alsóbb fokú bíróság által elfogadott értelmezése kötelező lehet a szóban forgó nemzeti jogrendben, még akkor is, ha a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem alátámasztása érdekében felvetett kérdés indokolta volna az előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság elé terjesztését.
- 45 Az ilyen nemzeti szabályozás vagy gyakorlat így olyan helyzethez vezethet, amelyben az uniós jog valamely rendelkezésének értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdést annak ellenére, hogy azt valamelyik fél a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) előtt felveti, vagy azt e bíróságnak fel kell vetnie az e fél által felhozott jogkérdésre tekintettel, és hogy e kérdés nem tartozik a jelen ítélet 36. pontjában említett kivételek közé, nem terjesztik a Bíróság elé, megsértve ezzel az e nemzeti bíróság számára az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésében előírt kötelezettséget.
- 46 Márpedig az ilyen helyzet veszélyeztetheti a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikk által létrehozott együttműködési rendszer hatékonyságát, valamint az e cikk által elérni kívánt célok, különösen azon cél megvalósítását, amely annak megakadályozására irányul, hogy bármely tagállamban olyan nemzeti ítélkezési gyakorlat alakuljon ki, amely nem felel meg az uniós jognak.
- 47 Ezt az értelmezést nem kérdőjelezi meg a 2017. március 15-i Aquino ítéletből (C-3/16, EU:C:2017:209, 56. pont) és a 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítéletből (C-561/19, EU:C:2021:799, 61. pont) eredő ítélkezési gyakorlat, amely szerint az olyan nemzeti bíróság, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, az előtte folyamatban lévő eljárást érintő elfogadhatatlansági indokok alapján – az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét tiszteletben tartva – eltekinthet attól, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjesszen a Bíróság elé.
- 48 Ezen ítéletek közül ugyanis az első olyan nemzeti szabályra vonatkozott, amelynek értelmében a fellebbezés valamely jogalapja elfogadhatatlan, amennyiben a megtámadott ítéletnek csak egy indokát vitatja, míg a többi indok önmagában igazolhatja ezt az ítéletet (2017. március 15-i Aquino ítélet, C-3/16, EU:C:2017:209, 54. pont). Az említett ítéletek közül a második olyan nemzeti szabályra vonatkozott, amely szerint az egyik fél által a keresetnek a végső fokon eljáró nemzeti bírósághoz történő benyújtását követően felvetett új kérdést elfogadhatatlannak kell nyilvánítani azon az alapon, hogy az módosítja a jogvita tárgyát (2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 60. pont).
- 49 Az előző pontban említett ítéletek alapjául szolgáló ügyekben tisztán eljárási jellegű elfogadhatósági feltételeket megállapító nemzeti szabályokról volt szó, amelyek be nem tartása megakadályozta a végső fokon eljáró nemzeti bíróságot a jogorvoslat érdemi vizsgálatában.

- 50 Az ilyen szabályoktól eltérően a felülvizsgálati kérelem engedélyezésének a ZPP 367a. cikkének (1) bekezdésében előírtához hasonló feltétele megköveteli, hogy a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) vizsgálja meg, hogy az ilyen felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem alátámasztása érdekében felvetett jogkérdés lényeges-e a jogbiztonság, az egységes jogalkalmazás vagy a jog fejlesztése szempontjából.
- 51 Ennek pontosítását követően az állandó ítélkezési gyakorlatból az is következik, hogy a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének elve megköveteli, hogy a nemzeti bíróságok, többek között a nemzeti jog *contra legem* értelmezése tilalmának tiszteletben tartása mellett, hatáskörük keretei között tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a belső jog egészére tekintettel és az általa elfogadott értelmezési módszerek alkalmazásával biztosítsák a szóban forgó uniós jogi rendelkezés teljes érvényesülését, és annak céljával összhangban álló eredményre jussanak (lásd ebben az értelemben: 2004. október 5-i Pfeiffer és társai ítélet, C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 118. és 119. pont; 2017. június 29-i Popławski ítélet, C-579/15, EU:C:2017:503, 31–34. pont; 2024. július 11-i Skarb Państwa [Csekély összegű követelést érintő vagy nem jelentős fizetési késedelem] ítélet, C-279/23, EU:C:2024:605, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 Az összhangban álló értelmezés követelménye többek között a nemzeti bíróságok azon kötelezettségével jár, hogy adott esetben módosítaniuk kell az állandó ítélkezési gyakorlatot, amennyiben az a belső jognak az uniós jog céljaival összeegyeztethetetlen értelmezésén alapul. Következésképpen valamely nemzeti bíróság nem tekintheti megalapozottnak úgy, hogy csupán azon okból kifolyólag nem tud valamely nemzeti rendelkezést az uniós joggal összhangban értelmezni, mivel e rendelkezést állandó jelleggel e joggal összeegyeztethetetlen módon értelmezték (lásd ebben az értelemben: 2016. április 19-i DI ítélet, C-441/14, EU:C:2016:278, 33. és 34. pont; 2018. április 17-i Egenberger ítélet, C-414/16, EU:C:2018:257, 72. és 73. pont; 2024. július 11-i Skarb Państwa [Csekély összegű követelést érintő vagy nem jelentős fizetési késedelem] ítélet, C-279/23, EU:C:2024:605, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 53 Tekintettel arra, hogy kizárólag a nemzeti bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a nemzeti jog értelmezésére, a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak értékelése, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozást lehet-e az EUMSZ 267. cikk követelményeivel összhangban értelmezni. Mindemellett a Bíróság feladata, hogy e bíróság számára az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő tényezők kapcsán hasznos útmutatásokat adjon (lásd ebben az értelemben: 2024. április 9-i Profi Credit Polska [Perújítás jogerős bírósági határozattal befejezett eljárásban] ítélet, C-582/21, EU:C:2024:282, 64. pont).
- 54 A jelen ügyben, amint az a kérdést előterjesztő bíróság által az Ustavno sodišče (alkotmánybíróság) jelen ítélet 24. pontjában említett ítélkezési gyakorlatából eredő fejlődésre vonatkozóan szolgáltatott információkból kitűnik, az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás összhangban álló értelmezése lehetségesnek tűnik.
- 55 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy úgy tűnik, a ZPP alapügyben szóban forgó rendelkezései nem tiltják meg a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) számára, hogy a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatára irányuló eljárás keretében értékelje, hogy az uniós jog valamely rendelkezésének értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó, e kérelem alátámasztása érdekében felvetett kérdés megköveteli-e, hogy előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz forduljanak, vagy ellenkezőleg, a jelen ítélet 36. pontjában említett kivételek egyike alá tartozik-e.

- 56 Konkrétabban a ZPP 367a. cikkének (1) bekezdésében szereplő esetek, úgy tűnik, nem kimerítő jellegűek. E körülmények között e rendelkezés az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésében előírt kötelezettséggel összhangban értelmezhető úgy, hogy az említett nemzeti rendelkezésben foglalt, olyan jogkérdés kritériuma, amely lényeges a jogbiztonság, az egységes jogalkalmazás vagy a jog fejlesztése szempontjából, magában foglalja azt az esetet, amikor a jogvitában részt vevő, a felülvizsgálati kérelem benyújtásának engedélyezését kérő fél olyan, uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdést vet fel, amely nem tartozik a jelen ítélet 36. pontjában említett egyik kivétel alá sem, és amely következőképpen megköveteli az EUMSZ 267. cikk által követett és ezen ítélet 33–35. pontjában felidézett célkitűzésekre tekintettel az előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság elé terjesztését.
- 57 A jelen ítélet 55. pontjában említett értékelés nem foglal magában alaposabb vizsgálatot annál, mint amelyet a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) a ZPP 367a. cikkének (1) bekezdése és 367b. cikkének (4) bekezdése értelmében köteles elvégezni, mivel ezen értékelés csupán azt követeli meg e bíróságtól, hogy meggyőződjön a felmerült kérdés relevanciájáról az előtte folyamatban lévő jogvita megoldása szempontjából, és hogy adott esetben vizsgálja meg, szükséges-e, hogy a Bíróság értelmezze az e kérdésben említett uniós jogi rendelkezést azzal az indokkal, hogy az nem tartozik az ezen ítélet 36. pontjában felidézett egyik kivétel hatálya alá sem.
- 58 Hangsúlyozni kell továbbá, hogy azon nemzeti bíróság EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése szerinti kötelezettsége, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e kivételeken kívül azon rá háruló felelősség sérelme nélkül értendő, hogy meghatározza, hogy a nemzeti eljárás mely szakaszában van helye annak, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjesszen a Bíróság elé (lásd ebben az értelemben: 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 56. pont). Egyébiránt e bíróság feladata annak értékelése, hogy a gondos igazságszolgáltatás érdekét szolgálja-e, hogy e kérdést csupán kontradiktórius vitát követően terjesszék elő (lásd ebben az értelemben: 2017. február 1-jei Tolley ítélet, C-430/15, EU:C:2017:74, 32. pont).
- 59 Így a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem tárgyában eljáró és előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulni köteles nemzeti legfelsőbb bíróság feladata annak eldöntése, hogy ezen engedélyezés iránti kérelem vizsgálatának szakaszában vagy egy későbbi szakaszban kell-e a Bírósághoz fordulni (lásd analógia útján: 2002. június 4-i Lyckeskog ítélet, C-99/00, EU:C:2002:329, 18. pont). Ha úgy dönt, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmét a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatának szakaszában terjeszti elő, az előzetes döntéshozatalig fel kell függesztenie e kérelem elbírálását, és ezt követően végre kell hajtania ezt a határozatot annak értékelése során, hogy engedélyezni kell-e a felülvizsgálati kérelmet.
- 60 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az olyan nemzeti bíróság, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatára irányuló eljárás keretében, amelynek kimenetele a jogvitában részt vevő felek valamelyike által felvetett olyan jogkérdéstől függ, amely lényeges a jogbiztonság, az egységes jogalkalmazás vagy a jog fejlesztése szempontjából, úgy határoz, hogy az ilyen engedélyezés iránti kérelmet annak értékelése nélkül elutasítja, hogy köteles-e előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulni az e kérelem alátámasztása érdekében felvetett, uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdéssel.

A második kérdésről

- 61 Második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 267. cikket a Charta 47. cikkének második bekezdésével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan nemzeti bíróságnak, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, abban a határozatban, amelyben elutasítja a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti olyan kérelmet, amely a Bírósághoz előzetes döntéshozatal céljából, valamely uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdéssel való fordulás iránti kérelmet tartalmaz, meg kell jelölnie azokat az okokat, amelyek miatt nem fordult a Bírósághoz.
- 62 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 47. cikkének második bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 267. cikk által létrehozott rendszerből az következik, hogy amennyiben az olyan nemzeti bíróság, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, úgy véli, hogy mentesül az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdésében előírt azon kötelezettség alól, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjesszen a Bíróság elé, mivel a jelen ítélet 36. pontjában említett három helyzet valamelyike áll fenn, az e bíróság által hozott határozat indokolásában fel kell tüntetni, hogy a felvetett, uniós joggal kapcsolatos kérdés a jogvita megoldása szempontjából nem releváns, vagy az érintett uniós jogi rendelkezés értelmezése a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, vagy ilyen ítélkezési gyakorlat hiányában az uniós jogi rendelkezés értelmezése a végső fokon eljáró nemzeti bíróság számára olyan nyilvánvaló, hogy az minden észszerű kétséget kizár (2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet, C-561/19, EU:C:2021:799, 51. pont).
- 63 Márpedig az első kérdésre adott válaszból az következik, hogy a jelen ítélet 49. pontjában említettekhez hasonló, tisztán eljárási jellegű elfogadhatatlansági ok alkalmazásának sérelme nélkül az olyan nemzeti legfelsőbb bíróság, mint a Vrhovno sodišče (legfelsőbb bíróság) nem utasíthatja el az olyan felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelmet, amely valamely uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdést vet fel, anélkül hogy előzetesen értékelné, hogy köteles-e ezen kérdéssel előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulni, vagy hogy e kérdés az ezen ítélet 36. pontjában említett valamelyik kivétel hatálya alá tartozik-e.
- 64 Ebből következik, hogy amennyiben e nemzeti legfelsőbb bíróság úgy határoz, hogy e kivételek egyike alapján elutasítja az ilyen kérelmet, e határozatnak tiszteletben kell tartania a jelen ítélet 62. pontjában felidézett indokolási kötelezettséget.
- 65 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 267. cikket a Charta 47. cikkének második bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az olyan nemzeti bíróságnak, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, abban a határozatban, amelyben elutasítja a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti olyan kérelmet, amely a Bírósághoz előzetes döntéshozatal céljából, valamely uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdéssel való fordulás iránti kérelmet tartalmaz, meg kell jelölnie azokat az okokat, amelyek miatt nem fordult a Bírósághoz, vagyis azt, hogy e kérdés a jogvita megoldása szempontjából nem releváns, vagy a szóban forgó uniós jogi rendelkezést a Bíróság már értelmezte, vagy az uniós jog helyes értelmezése olyan nyilvánvaló, hogy az minden észszerű kétséget kizár.

A költségekről

- 66 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az olyan nemzeti bíróság, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti kérelem vizsgálatára irányuló eljárás keretében, amelynek kimenetele a jogvitában részt vevő felek valamelyike által felvetett olyan jogkérdéstől függ, amely lényeges a jogbiztonság, az egységes jogalkalmazás vagy a jog fejlesztése szempontjából, úgy határoz, hogy az ilyen engedélyezés iránti kérelmet annak értékelése nélkül elutasítja, hogy köteles-e előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordulni az e kérelem alátámasztása érdekében felvetett, uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdéssel.
- 2) Az EUMSZ 267. cikket az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az olyan nemzeti bíróságnak, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, abban a határozatban, amelyben elutasítja a felülvizsgálati kérelem engedélyezése iránti olyan kérelmet, amely a Bírósághoz előzetes döntéshozatal céljából, valamely uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó kérdéssel való fordulás iránti kérelmet tartalmaz, meg kell jelölnie azokat az okokat, amelyek miatt nem fordult a Bírósághoz, vagyis azt, hogy e kérdés a jogvita megoldása szempontjából nem releváns, vagy a szóban forgó uniós jogi rendelkezést a Bíróság már értelmezte, vagy az uniós jog helyes értelmezése olyan nyilvánvaló, hogy az minden észszerű kétséget kizár.

Aláírások